Argumentis in oppositum deductis sive ex ratione sive ex auctoritatibus, quae affirmant, sanguinem esse partem animantis ad eius integritatem pertinentem, respondent distinguendo inter partes proprio sensu integrantes et partes necessarias ad integritatem animalis conservandam, inter quas primo loco recensetur sanguis, non solum quia est alimentum, sed etiam quia ex eo spiritus efformantur, qui necessarii sunt ad temperamentum illud corporis viventis proprium, et quia maxime fovet colorem nativum, quo deficiente, animal moritur (1).

Ad S. Thomae hac super re sententiam quod attinet, dicimus, rem non vacare difficultate, praesertim cum oppositae sententiae propugnatores illam pro se stare affirment, eiusque loca, licet non verba, citent. Quocirca opportunum duximus loca adnotare in quibus Angelicus Doctor de hac re disputat, ut prudens lector possit ea in fonte consulere et genuinam S. Doctoris mentem arripere (2).

Nota. Quando dicimus sanguinem in homine non esse informatum anima rationali, evidenter loquimur de sanguine prout est alimentum animalis, antequam convertatur in substantiam alimentati; sed fatemur, difficile admodum esse determinare, quam ultimam dispositionem acquirere debeat sanguis, ut haec efficiatur conversio.

Quid de capillis et unguibus? Ad huius quaestionis complementum aliquid innuemus de pilis, capillis, et unguibus. Auctores ergo communiter docent, pilos, ungues, et capillos non esse partes animatas, ideoque non crescere per veram vitalem operationem, idest per introsusceptionem partium, sed per puram additionem. Hanc sententiam tuentur Silvester Maurus, et Toletus locis paulo ante citatis.

Conclusio. Licet in proposita quaestione enodanda nihil certi determinatum sit, ne inter tot magni nominis Doctores videremur velle fungi officio Chrysippi, qui tamquam arbiter honorarius medium ferire dictus est; nihilominus non fuit inutile gravissimorum auctorum sententias ultro citroque proponere. Siquidem, uti testis est S. Thomas: « Magis concupiscimus scire modicum de rebus honorabilibus et altissimis, etiamsi topice, et probabiliter illud sciamus, quam scire multum de rebus minus nobilibus. Hoc enim habet nobilitatem ex se et ex sua substantia, illud autem ex modo et qualitate » (3).

(1) Pro solutione aliorum argumentorum, cf. CONIMB. loc. cit. a. 3.

(2) S. THOMAS de hac re disputat, 1 p. q. 119, a. 1; 3 p. q. 31, a. 5 ad 1, et q. 54, a 2; *Quodlib.* 5, a. 5; 2 *Sent.* Dist. 30, q. 2, a. 1 ad 6, et 4 *Sent.* Dist. 44, q. 1, a. 2, sol. 3.

(3) *De Anima*, lib. I, lect. 1.

FINIS ANTHROPOLOGIAE.

INDEX RERUM

QUAE IN HOC SECUNDO VOLUMINE CONTINENTUR

PHILOSOPHIA NATURALIS.

PARS PRIMA. DE MUNDO SEU COSMOLOGIA.

PROOEMIUM . . . . Pag. 1

TRACTATUS PRIMUS. **De corporibus generatim consideratis.**

QUAESTIO I. DE RERUM NATURALIUM PRINCIPIIS INTRINSECIS SEU DE ESSENTIA CORPORUM 4

ART. 1. De veterum philosophorum placitis circa essentiam corporum 5
ART. 2. Exponuntur falsa recentiorum placita circa naturam corporum 8
SCHOLION. Atomistae cum Dynamistis conferuntur. 11
ART. 3. Systemata Atomistarum et Dynamistarum refelluntur. . . . 12
SCHOLION. De atomismo dynamico 16
Solvuntur difficultates 17
ART. 4. Sententia peripatetica de principiis naturae exponitur 20
ART. 5. Doctrina peripatetica de principiis naturae propugnatur . . . 29
Solvuntur difficultates 36

QUAESTIO II. DE PRINCIPIIS NATURAE SINGILLATIM CONSIDERATIS 40

ART. 1. De exsistentia materiae primae. 41
Solvuntur difficultates 47
ART. 2. An forma substantialis educatur de potentia materiae. . . . 52
Solvuntur difficultates 54
ART. 3. De permanentia elementorum in mistis. 56
Solvuntur difficultates 62

QUAESTIO III. DE QUANTITATE ET DE IIS QUAE QUANTITATEM CONSEQUUNTUR 66

ART. 1. De effectu formali quantitatis 66
Solvuntur difficultates 72
ART. 2. De constitutione continui seu de composito integrali 76
Solvuntur difficultates 81
ART. 3. De continuo heterogeneo. 85
ART. 4. De loco et spatio 88
ART. 5. De corporum impenetrabilitate et reduplicatione 95
Solvuntur difficultates 102

Quaestio IV. De principiis et causis extrinsecis rerum naturalium. Pag. 105

Art. 1. De conceptu et definitione naturae 105
Solvuntur difficultates 108
Art. 2. De activitate rerum naturalium 110
Solvuntur difficultates 113
Art. 3. An actio corporum reducatur ad purum motum localem . . 116
Solvuntur difficultates 123
Art. 4. De finalitate mundi seu de rerum naturalium finibus 127
Solvuntur difficultates 131
Art. 5. De causa necessitatis rerum naturalium 133

Quaestio V. De rerum mundanarum colligatione seu de nexu cosmico 136

Art. 1. De unitate ordinis quae viget in mundo 137
Art. 2. An dentur in mundo species aequivocae seu intermediae . . 142
Art. 3. An res naturae revocari possint ad unicum typum 145
Solvuntur difficultates 148
Art. 4. De perfectione mundi seu de optimismo mundano 149

TRACTATUS SECUNDUS. **De corporibus viventibus.**

Quaestio I. De vita et de variis eius gradibus 152

Art. 1. Natura vitae inquiritur et eius definitio proponitur 153
Solvuntur difficultates 158
Art. 2. De motu naturali inorganicorum comparato cum motibus viventium 160
Solvuntur difficultates 164
Art. 3. De diversis vitae gradibus 167
Art. 4. De triplici gradu vitae intellectivae 169
Scholion I. Quomodo in vivente intellectivo creato dentur duae partes quarum una est movens, altera est mota 172
Scholion II. Quae facta sunt, in Deo vita sunt 173

Quaestio II. De viventibus vegetativis et sensitivis 175

Art. 1. De placitis philosophorum circa naturam vegetalium 175
Art. 2. De exsistentia principii vitalis in plantis 178
Art. 3. An operationes vitae vegetativae explicentur per vires mechanicas et chimicas naturae, vel per artificiosum organismum quo pollent viventia 183
Art. 4. De praecipuis functionibus vegetalium 191
Solvuntur difficultates 194
Art. 5. De singulis operationibus animae vegetativae et de earum materia 196
Scholion. Definitio vitae vegetativae 200
Art. 6. Natura et essentia animae uberius explicatur 201
Art. 7. De viventibus sensitivis 206

Conclusio Cosmologiae 211

PHILOSOPHIA NATURALIS.

Pars altera. De homine seu anthropologia.

Prooemium . . . . Pag. 213

TRACTATUS PRIMUS. **De potentiis animae humanae et de eius propriis operationibus.**

Quaestio I. De potentiis animae generatim spectatis 215

Art. 1. An potentiae animae distinguantur ab eius essentia 215
Solvuntur difficultates 220
Art. 2. De causa distinctionis potentiarum animae 225
Solvuntur difficultates 227

Quaestio II. De anima sensitiva seu de sentiendi facultatibus . . . 230

Art. 1. Notiones de anima sensitiva traduntur 230
Art. 2. An sensus sit facultas organica 234
Solvuntur difficultates 237
Art. 3. De operatione sensitiva seu de actu sentiendi 241
Art. 4. De obiecto cognitionis sensuum externorum 246
Solvuntur difficultates 249
Art. 5. De sensu interiori seu de sensu communi 252
Scholion. Sensus communis Scholasticorum et sensus fundamentalis Rosminii 256
Solvuntur difficultates 257
Art. 6. De phantasia seu imaginatione 260
Art. 7. De aestimativa et rememorativa 263

Quaestio III. De facultate intellectiva animae eiusque obiecto seu intelligibili 266

Art. 1. An intellectus humanus sit facultas immaterialis et inorganica 267
Solvuntur difficultates 271
Art. 2. De proprio et proportionato obiecto intellectus humani . . . 276
Scholion. Quatuor abstractionis gradus 282
Solvuntur difficultates 283
Art. 3. An et quomodo intellectus noster cognoscat singularia . . . 285
Solvuntur difficultates 288
Art. 4. Quomodo anima cognoscat seipsam 291
Solvuntur difficultates 296

Quaestio IV. De operatione intellectiva seu de origine et natura nostrarum idearum 299

Art. 1. De natura et proprietatibus ideae 299
Scholion. Sententiae philosophorum de natura hominis et de operatione intellectiva comparantur 305
Art. 2. De placitis Empiricorum circa ortum intellectionis nostrae . . 307
Solvuntur difficultates 310
Art. 3. De ideis innatis 312
Scholion. Recentiorum placita de ideis innatis expenduntur . . . 315
Solvuntur difficultates 319
Art. 4. De rationalismo transcendentali 321
Art. 5. Ontologorum systema expenditur 327
Solvuntur difficultates 333

QUAESTIO V. DOCTRINA PERIPATETICA DE ORIGINE IDEARUM VINDICATUR. Pag. 341

ART. 1. De natura intellectionis et de verbo mentali 342
SCHOLION. De verbo mentali 348
ART. 2. Quomodo intellectus accipit cognitionem a sensibus, seu de causa adaequata intellectivae cognitionis 353
Solvuntur difficultates 359
ART. 3. De propria causalitate intellectus agentis et phantasmatis . . 364
Solvuntur difficultates 368
ART. 4. De distinctione intellectus agentis ab intellectu possibili. . . 370
SCHOLION. De mente S. Thomae et Aristotelis. 374
Solvuntur difficultates 375
ART. 5. De ratione et memoria intellectiva 378
Solvuntur difficultates 383

QUAESTIO VI. DE POTENTIIS APPETITIVIS ANIMAE 385

ART. 1. An appetitus sit specialis potentia animae. 386
SCHOLION. Potentiae appetitivae oriuntur ex apprehensivis 389
Solvuntur difficultates 390
ART. 2. De appetitu intellectivo seu de voluntate 393
Solvuntur difficultates 398
SCHOLION. Intellectus et voluntas ad invicem conferuntur 400
ART. 3. De actibus liberis voluntatis seu de libero arbitrio 402
Solvuntur difficultates 408
ART. 4. De natura electionis eiusque causis 415
Solvuntur difficultates 418
SCHOLION. De ultimo iudicio practico 421

TRACTATUS SECUNDUS. **De ipsa anima humana et de eius unione cum corpore.**

QUAESTIO I. DE ANIMAE HUMANAE ESSENTIA ET PERFECTIONIBUS 423

ART. 1. Falsae de natura animae opiniones expenduntur 424
Solvuntur difficultates 429
SCHOLION. Vera definitio animae applicatur animae humanae. . . 430
ART. 2. De simplicitate animae humanae 432
Solvuntur difficultates 437
ART. 3. De animae humanae spiritualitate. 439
Solvuntur difficultates 444
ART. 4. De intrinseca repugnantia materiae cogitantis 446
Solvuntur difficultates 450
ART. 5. De animae humanae immortalitate 451
Solvuntur difficultates 459
ART. 6. De origine animae humanae 461
Solvuntur difficultates 467

QUAESTIO II. DE UNIONE ANIMAE INTELLECTIVAE CUM CORPORE 469

ART. 1. An unio animae cum corpore sit substantialis 470
ART. 2. Errores de unione animae et corporis exponuntur 473
ART. 3. An anima uniatur corpori ut forma substantialis 481
Solvuntur difficultates 487

ART. 4. De unitate animae in quolibet homine . . . . Pag. 492
Solvuntur difficultates 496
ART. 5. De unitate formae substantialis in homine. 500
Solvuntur difficultates 510
ART. 6. An et quomodo anima rationalis multiplicetur in singulis hominibus 514
Solvuntur difficultates 519
ART. 7. De tempore quo anima intellectiva producta fuit et corpori unita 520
Solvuntur difficultates 526
ART. 8. De sede animae humanae 528
Solvuntur difficultates 535
ART. 9. Utrum partes liquidae corporis et maxime sanguis informentur anima humana 539

CAPILLA ALFONSINA
U. A. N. L.

Esta publicación deberá ser devuelta antes de la última fecha abajo indicada.

B734
M3
v.2 46143

AUTOR
MARIA, Michaele de